

Nauczanie JAZZU

Historia, teoria i praktyka
pod redakcją Jerzego Szymaniuka

TEACHING JAZZ

History, Theory and Practice

jazz

Nauczanie

TEACHING

UNIwersytet Zielonogórski

U N I W E R S Y T E T Z I E L O N O G Ó R S K I

Nauczanie jazzu

Historia, teoria i praktyka

Teaching Jazz
History, Theory and Practice

REDAKCJA NAUKOWA

Jerzy Szymaniuk

Zielona Góra 2023

RADA WYDAWNICZA

Andrzej Pieczyński (przewodniczący), Andrzej Bisztyga, Bogumiła Burda,
Eugene Feldshtein, Beata Gabryś, Magdalena Gibas-Dorna, Jacek Korentz,
Tatiana Rongińska, Franciszek Runiec (sekretarz)

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

RECENZJA

Tomasz Kienik
Andrzej Zubek

KONSULTACJA

Artur Majewski

REDAKCJA

Aldona Reich (język polski)
Katarzyna Olejarz (język angielski)

KOREKTA

Agnieszka Gruszka

REDAKCJA TECHNICZNA

Elżbieta Kościańska

PROJEKT OKŁADKI

Jacek Papla

© Copyright by Uniwersytet Zielonogórski
Zielona Góra 2023

ISBN 978-83-7842-509-0

<https://doi.org/10.59444/2023MONredSzy>

OFICyna WYDAWNICZA UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

65-246 Zielona Góra, ul. Podgórna 50, tel. 68 328 78 64
www.ow.uz.zgora.pl, sekretariat@ow.uz.zgora.pl

SPIS TREŚCI

Przedmowa	7
-----------------	---

Część I

HISTORIA, INSTYTUCJE, POSTAWY

Krzysztof Niżnik , Miejsce jazzu w polskiej edukacji muzycznej w latach 1960-1990. Postawy, deklaracje, fakty	13
Janusz Szrom , 50 lat Warsztatów Muzycznych w Chodzieży. Wspomnienia uczestników	33
Karolina Pernal , Sant Andreu Jazz Band. Metody Joana Chamorro w nauczaniu improwizacji jazzowej	61
Leszek Wiśniowski , Rozwój języka wykonawczego flecistów w muzyce jazzowej od roku 1913 do współczesności	71
Ryszard J. Piotrowski , Dyrygent – lider zespołu rozrywkowego w muzycznym ruchu amatorskim	85

Część II

KONCEPCJE, METODY, ZAGADNIENIA WARSZTATOWE, REPERTUAR

Andy Middleton , Melody in jazz improvisation and the fallacy of the “in-out” polarity regarding harmonic content	103
Artur Majewski , Pozamelodyczne elementy improwizacji i ich rola w edukacji jazzowej	115
Joris Teepe , Communication using jazz harmony	123
Christof Griese , New aspects for understanding and practicing scales	141
Bartosz Pernal , Zagadnienia rytmiczne w edukacji jazzowej w kontekście problemów wykonawczych i interpretacyjnych	145
David Dorůžka , Composing and recording <i>Autumn Tales</i> : thoughts on the creative process of finding a new trio sound	153
Brian Fentress , Learning by ear: the tradition of learning music aurally and its practical use in gospel choir rehearsals and workshops	165

Piotr Milwiw-Baron , Świadoma intonacja i swobodne zadęcie jako metoda kształtowania pięknego dźwięku saksofonu	181
Jerzy Szymaniuk , <i>Institute of Music University of Zielona Góra Presents Big Band Series</i>	189
Noty o autorach	201
Indeks nazwisk	217

TABLE OF CONTENTS

Preface	9
---------------	---

Part I

HISTORY, INSTITUTIONS, ATTITUDES

Krzysztof Niżnik , The place of jazz in Polish music education in 1960-1990. Attitudes, declarations, facts	13
Janusz Szrom , 50 years of music workshops in Chodzież. The memories of participants	33
Karolina Pernal , Sant Andreu Jazz Band. Joan Chamorro's methods of teaching jazz improvisation	61
Leszek Wiśniowski , The development of flutists performance language in jazz music from 1913 to the present day	71
Ryszard J. Piotrowski , Conductor – leader of a music band in the amateur music movement	85

Part II

CONCEPTS, METHODS, WORKSHOP, REPERTOIRE

Andy Middleton , Melody in jazz improvisation and the fallacy of the “in-out” polarity regarding harmonic content	103
Artur Majewski , Non-melodic elements of jazz improvisation and their role in jazz education	115
Joris Teepe , Communication using jazz harmony	123
Christof Griese , New aspects for understanding and practicing scales	141
Bartosz Pernal , The role of rhythm in jazz education as a key element of performance and interpretation	145
David Dorůžka , Composing and recording <i>Autumn Tales</i> : thoughts on the creative process of finding a new trio sound	153
Brian Fentress , Learning by ear: the tradition of learning music aurally and its practical use in gospel choir rehearsals and workshops	165

Piotr Milwiw-Baron , Beautiful saxophone sound achieved through conscious intonation and free blowing	181
Jerzy Szymaniuk , <i>Institute of Music University of Zielona Góra Presents Big Band Series</i>	189
About the authors	209
Index of names	217

PRZEDMOWA

Muzyka jazzowa wraz ze zmieniającą się jej stylistyką wciąż inspiruje do poszukiwań nowych metod obejmujących obszar edukacji. Łącząc historyczne środki wyrazowe ze współczesnym sposobem muzycznej wypowiedzi odwołuje się do najważniejszego elementu wyrazowego – do indywidualności artysty. Kolejne pokolenia młodych muzyków są źródłem inspiracji przy opracowywaniu i rozwiązywaniu problemów metodycznych oraz rozwijaniu nowoczesnych form dydaktycznych.

Trwająca blisko 60 lat formalna edukacja w Polsce, obok znakomitych sukcesów, stawia coraz więcej pytań na temat metod kształcenia, a także wchodzi w aktywny dyskurs nad samą istotą muzyki jazzowej. Obiegowa definicja jazzu, odwołująca się nieustannie do trzech podstawowych jego elementów - improwizacji, swingu i emocjonalnej spontaniczności, wydaje się dziś niewystarczająca. Powinna ona obejmować także ewolucję tej muzyki, wielopłaszczyznowe źródła inspiracji, jak również miejsce powstawania. Muzyka improwizowana eksploruje wciąż nowe obszary, a zaczerpnięte z nich inspiracje wpływają na kreowanie nowych odcieni stylistycznych.

Edukacja w zakresie jazzu stawia nauczycielom coraz większe wymagania, które prowadzą do ciągłej weryfikacji dzisiejszego modelu kształcenia. Jego istotną rolą jest nie tylko budzenie i podtrzymywanie kreatywności i artystycznej wolności adepta sztuki muzycznej, ale też przestrzeganie go przed zgubnymi ścieżkami. Tym bardziej należy się skupić na takim modelu nauczania, który uwzględni to co jest wartościowe w historii form, gatunków i tradycji wykonawczej, ale i to – co zainspiruje młodego artystę do poszukiwania twórczych, niebanalnych i indywidualnych rozwiązań.

Wraz z powstawaniem na polskich uczelniach kierunków kształcenia związanych z jazzem i muzyką estradową zaobserwować można rodzącą się (i towarzyszącą im) aktywność piśmienniczą, internetową i werbalną. Choć jej dynamika pozostawia jeszcze wiele do życzenia, pojawiające się tu głosy są niezwykle istotne. Do dyskusji w kreatywny sposób dołączają środowiska akademickie, muzycy-praktycy, publicyści, a spotkania coraz częściej mają charakter międzynarodowy. Potrzeba alternatywnych modeli kształcenia była już tematem konferencji odbywających na kilku uczelniach w Polsce, zagadnienie to pojawiło się również w kilku niezależnych publikacjach.

Jazzową aktywność edukacyjną i artystyczną od kilkunastu lat rozwija również Instytut Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Estetyka, problemy wykonawcze, zagadnienia metodyczne są tematem organizowanych przez tę jednostkę seminariów, warsztatów, a także publikacji. Działania te aktywnie wspiera także Zielonogórskie Stowarzyszenie Jazzowe. Niniejszy tom podsumowuje międzynarodową konferencję naukowo-metodyczną *International Scientific – Methodical Conference, Contemporary Teaching in Jazz Music*, która odbyła się w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego w dniach 17-19 listopada 2015 roku, przy współpracy z Zielonogórskim Stowarzyszeniem Jazzowym. Celem konferencji było stworzenie płaszczyzny do wymiany doświadczeń, a także prezentacji wyników badań w zakresie różnorodnych metod i sposobów nauczania.

Niniejsza publikacja nie podejmuje próby definiowania zjawiska jakim jest jazz, nie ma też ambicji by wskazywać na jedynie słuszne, obowiązujące czy nowoczesne rozwiązania edukacyjne. Jest natomiast zbiorem wypowiedzi obejmujących różne aspekty - głosem, który być może przyczyni się do formowania coraz doskonalszego i odpowiadającego współczesności modelu jazzowego kształcenia. Jest zbiorem zróżnicowanych tematycznie tekstów opracowanych przez instrumentalistów, wokalistów, aranżerów i kompozytorów, dyrygentów i publicystów – owocem ich wieloletnich doświadczeń w pracy naukowej i artystycznej oraz dydaktycznej. W gronie autorów są artyści, pedagodzy i pracownicy naukowcy zajmujący się nauczaniem muzyki jazzowej w Polsce oraz zaproszeni goście z USA, Niemiec, Holandii, Hiszpanii, Czech i Austrii. Korpus tekstów został podzielony na dwie części: pierwsza z nich dotyczy historii nauczania w Polsce i aspektów związanych z działalnością instytucji, druga – obejmuje koncepcje, praktyczne aspekty, metody nauczania, zagadnienia warsztatowe a także działalność wydawniczą.

Wyrażam tu nadzieję, że niniejsza wieloautorska monografia spotka się z zainteresowaniem młodych adeptów improwizowanej muzyki, studentów kierunków muzycznych, profesjonalnych muzyków, aranżerów i kompozytorów, dyrygentów, pedagogów, liderów zespołów, instruktorów prowadzących zespoły jazzowe. Jestem pewien, że proponowana tematyka i prezentowane doświadczenia autorów mogą wzbogacić dyskusję i ożywić wymianę poglądów nad istotą i metodami nauczania muzyki.

Szczególnie podziękowania składam więc uczestnikom konferencji, autorom polskim i zagranicznym oraz władzom Uczelni, za wspieranie wszelkich inicjatyw wpływających na aktywność w zakresie nauczania i popularyzacji jazzu.

Jerzy Szymaniuk

PREFACE

With its changing style, jazz music continues to inspire the search for new methods that can be applied to the field of education. It combines historical means of expression with the contemporary way of musical expression, referring to the most important expressive element - the individuality of the artist. Generations of young musicians have been the source of inspiration for analyzing and solving methodological problems and creating modern didactic forms.

Formal education in Poland, which has lasted nearly 60 years, in addition to its outstanding successes, is raising more and more questions about the methods of education. Furthermore, it is entering into an active discussion about the very essence of jazz music. The current definition of jazz, which constantly refers to its three basic elements - improvisation, swing, and emotional spontaneity - seems to be insufficient these days. It should also include the evolution of the genre itself, the multiple sources of inspiration, and the place of origin. New areas of improvised music are constantly explored, and the inspirations drawn from them influence the creation of new stylistic shades.

Due to increasing demands on teachers, today's jazz educational model is constantly being re-evaluated. That change not only awakens and sustains the creativity and artistic freedom of students of musical art, but also warns them against pernicious paths. All the more reason to focus on a model of teaching that will take into account not only what is important in the history of forms, genres, and performance traditions, but also what will inspire young artists to find creative, original, and individual solutions.

With the establishment of faculties related to jazz and stage music at Polish universities, there has been a lot of new writing, online, and verbal activity. Although its dynamics still leave much to be desired, the voices emerging here are significantly important. Academics, musicians, and publicists are joining the discussion in creative ways, and the meetings are becoming more international. Several conferences have already been held at a few universities in Poland on the need for alternative education models. Additionally, the issue has also been reported in several independent publications.

For several years, the Institute of Music at the University of Zielona Góra has been developing jazz education and artistic activity in this area. This unit addresses aesthetics, performance problems, and methodological issues through seminars, workshops, and publications. These activities are also supported strongly by the Zielona Góra Jazz Association. This volume summarizes the *International Scientific – Methodical Conference, Contemporary Teaching in Jazz Music*, which was held at the Institute of Music of the Faculty of Arts on November 17-19, 2015, in cooperation with the Zielona Góra Jazz Association. The objective of the conference was to provide a platform for the exchange of experiences and the presentation of research results on a variety of teaching methods and approaches.

The aim of this publication is not to define the phenomenon that is jazz, nor is it to point to the only right, valid or modern educational solution. Instead, it is a collection of statements covering various aspects of jazz education - a voice that may contribute to the formation of an increasingly perfect and corresponding to the contemporary model of that field. It is a collection of thematically diverse texts compiled by instrumentalists, vocalists, arrangers and composers, conductors and publicists - the fruit of their many years of experience in academic, artistic and didactic work. The list of authors includes artists, educators, and academics who have taught jazz music in Poland, as well as invited guests from the United States, Germany, the Netherlands, Spain, the Czech Republic, and Austria. The corpus of the volume is divided into two parts: the first covers the history of teaching in Poland and aspects related to the activities of the institution, and the second covers concepts, practical aspects, teaching methods, workshop issues and publishing activities.

I am hopeful that this multi-author monograph will be of interest to young students of improvised music, music students, professional musicians, arrangers and composers, conductors, educators, band leaders, and instructors leading jazz ensembles. I am confident that the proposed subject matter and the presented experience of the authors will enrich the discussion and encourage an exchange of views on the essence and methods of teaching music.

My sincerest gratitude goes out to the conference participants, Polish and foreign authors, and the University authorities for their support of all initiatives that affect the activity of teaching and popularizing jazz.

Jerzy Szymaniuk